

Szóval igen, tettel nem?

A röskei kommunisták felelőssége

Sok kérdésre sok a válasz. Annál érthetlenebb a visszautasítás. Emberi számítás szerint a két gyengébb tsz gazdái csak nyertek volna az egyesítéssel. „Vesztes fél” csak két tsz-elnök és más gazdaságvezető lehetett volna. Nem mutatkozott valamilyen hivatalföltés?

Furcsa aktivitás

A községi egységes pártvezetőség beszámolója homályos célzást tesz: „A határozatok meghozatalában az egységes vezetőség tagjai igen aktívak voltak, azok gyakorlati végrehajtásában, ellenőrzésében egyes vezetőségi tagok már nem vettek ki olyan aktív részüket”. Ugyan, micsoda aktivitás lehet az ilyen!... De nézzük tovább. A tsz-ek egyesítésére hozott határozattal „az egységes vezetőség egyes tagjai a gyakorlati munkában már nem értettek egyet”. Kikről van szó? És mindez miben, hogyan nyilvánult meg? Erről nem szóltak sem a beszámolóban, sem élő szóban a helybeliek. Talán a röskei kommunisták megfelelőek voltak arról, hogy a Központi Bizottság múlt év őszén kiadott ideológiai irányelvei nem csupán a „bűnbánat heiteiben” szolgált útmutatásul a kommunista bírálóknak, elvszerű bátorságra, az őszinteségre, hanem állandóan a mindennapi cselekvés és magatartás kommunista „napiparancsa” kell, hogy legyen.

Módos szűr ajtón kívül

A három tsz egyesítésének képlete tiszta: a leggazdagabb tsz közös háztartásba hívja a két gyengébbet, s a kommunisták, a tsz-elnökök helyeslik, sőt küzdenek érte. A végeredmény mégis hibás: elakadt az egyesítés. Az indok érthetetlen. Az együttesen 18 millió 300 ezer forint közös vagyonnal rendelkező Petőfi és Aranykalász Tsz gazdái nem akarták összekötni sorsukat az egymagában 41 millió 127 ezer forint közös hozománnyal büszkélkedő Kossuth Tsz-szel. Ez utóbbinál még az egy tagra jutó, közből származó évi jövedelem is mintegy 3800, illetve 2000 forinttal több volt tavaly, mint a másik kettőben.

Szinte hihetetlen; módos kérenek — ha ráadásul szemrevévaló is — ritkán tették ajtón kívül a szűrét. A szegedi járási párt-végrehajtóbizottság tagjai — akik félnapos háztűznézőben is ismerkedtek a röskei tsz-ek határával, majorjaival, állatállományával — elragadtatással szóltak a Kossuth Tsz szemet-szívet gyönyörködtető gazdaságáról.

kinék-kinék a hibáit. Mert furcsa aktivitás lehet az — szóban — igen, tetteben — nem.

Mit tettek érte?

Rövid takaró az, hogy „a kollektíva így döntött, én nem tehetek róla” — cáfolta Forró László és Kisistók Szilveszter állítását Acsai Mihály, a Csongrád megyei pártbizottság osztályvezető-helyettese. A politikai és a gazdasági vezetők egyaránt rossz munkát végeztek. A röskei kommunisták talán megfelelnek arról, hogy a nyári munkák megszervezése nem betetőzése a politikai tevékenységnek. Mit tettek az emberért, a paraszti gondolkodás előbbre vitelért? — kérdezte Kiss István, a járási pártbizottság osztályvezetője, aki a helybeliek általános válságával szintén nem volt elégedett. A Petőfi és az Aranykalász Tsz pártalapszervezetei nem eléggé előrelátó politikai irányítói a közönségnek. Sajnos, kommunista elnökeik sem mutattak példát a határozatok végrehajtásában, az egyesítés előkészítésében — hangoztatta Turai Zoltán, a járási pártbizottság osztályvezetője.

Röske holnapja a három tsz egyesítése. Ez lesz a nagyüzemi gazdálkodás továbbfejlesztésének, a lakosság jólétének közös, bő vízü forrása. E holnap kőművesei elsősorban a kommunisták. Röszkén 100-nál több párttagra vár a tsz-ek egyesítése, jelentőségének megértése a tsz-tagokkal. Csápenszki István, a járási pártbizottság első titkára hangsúlyozta, hogy az egyesítés feltételei megérték, a községi egységes pártvezetőség felelős a falu jövőjéért. Ezért dolgozni szövel és tettel egyaránt elsősorban a kommunista vezetők, s minden egyes párttag közös és személyi felelőssége.

A járási párt-végrehajtóbizottság tagjai példát mutattak, hogyan kell őszintén, elvszerűen állást foglalni egy-egy kérdésben, feltárni

szövel és tettel egyaránt elsősorban a kommunista vezetők, s minden egyes párttag közös és személyi felelőssége.

Az AEami Biztosító adatai szerint tavaly több mint 26 ezer gyermekbaleset történt, közülük 155 halállal végződött. A legtöbb halálos baleset a közlekedésben fordult elő, utána következtek az otthon, lakásban, udvaron keletkező halálos balesetek száma.

A Magyar Úttörők Szövetsége a Pedagógusok Szakszervezete, a Magyar Vöröskereszt és az Állami Biztosító a nyári gyermekbalesetek csökkentéséért naplopólyázattal egybekötött „Úttörők a biztonságos otthonért” mozgalomra bocsátott ki felhívást. Ebben minden úttörő egyénileg vehet részt. A résztvevőknek a mozgalmi követelmények teljesítéséről eseménynapló kell vezetniük a következő szempontok alapján: 1. Vízszárad meg, mit tartasz, illetve mit tartottál balesetet okozható veszélynek otthonodban vagy ott, ahol nyáron tartózkodtál (nyaralás tábor, kirándulás) és mit tettél az általa felismert veszélyek megszüntetéséért? 2. Mit kell tenni és mit tettél a nyári fertőző betegségek, mérgezők és egyéb ártalmak elkerüléséért? 3. Figyeld meg, hogy a gyermek milyen szabálytalanságot, balesetet okozhat cselekedetével, követkedelével, közlekedés közben. Mit tettél azért, hogy e miatt ne következzen baleset? 4. Figyeld a Pajtás című lap számaát. Teljesítsd az „Úttörők a biztonságos otthonért” címmel megjelenő külföldi feladatokat teljesítését vezess be a naplóba. Nézd meg az újságot látható rajzokkal és ird le a naplóba, mi a helytelen azokon és milyen balesetet okozhatnak?

Az úttörőcsapatok szeptember 15-ig gyűjtik össze a naplót, s azokat a Vöröskereszt szegedi, illetve szegedi járási elnökségéhez (Szeged, Vörösmarty u. 7.) kell beküldeni. A pályázatok részvevők között megvénként 100-100 értékes jutalmat sorolnak ki. (X)

A tsz-ek tűzvédelmi felkészültsége

Értékeltek a termelőszo-vetkezetek tűzrendészeti intézkedéseit és felkészültséget a tűzvédelemre. Elsősorban az idén elért eredmények alapján rangsorolta a tsz-eket a Csongrád megyei tűzrendészeti hatóság. Legjobbnak találták a szatmari Finn—Magyar Ba-

ráság és a balástyai Móra Ferenc termelőszo-vetkezetek tűzvédelmi felkészültségét. Ezekben a termelőszo-vetkezetekben a tsz-tagok felvilágosításáért, a közös vagyon megvédelmére érdekében tett intézkedéseikért és a tűzrendészeti bizottságok működésének biztosításáért kifejezett jó munkájuk elismeréseként Széll János, illetve Nagy Sándor termelőszo-vetkezetek elnökeinek Csete György tűzoltó őrnagy, megyei tűzrendészeti parancsnok a napokban adta át a Belügyminisztérium Tűzrendészeti Országos Parancsnokságának dicséret oklevelét.

Mindkét termelőszo-vetkezetben kiválóan képzett önkéntes tűzoltó csapat van. Az erőgépek tavaszi szemlélés is a két tsz példás tűzrendészeti felkészültségéről tett tanúbizonyságot.

„Úttörők a biztonságos otthonért,” mozgalom

Felhívás a nyári gyermekbalesetek csökkentéséért

TELEVÍZIÓMŰSOR

Magyar televízió
16.30 Villám a víz alatt. Interjú-műsor Minszibá. — Az elektrhidraulika inari és mezőgazdasági szerepéről. 17.00 Anyagbérze. Inari riportműsor. 17.15 Kisdobosok műsora. 1. E15-ször a perndonon. 2. A macskó sikere. Szovjet rajzfilmek. 17.35 Hírek. 17.40 A képművészet története: Zárvóvicsza. 19.10 Hazai tükör. Aktuális jegyzet. 19.15 Esti mese. 19.30 Tv-híradó. 19.50 Szerelmes biciklisták. Magyar film. (4 évvel felülteknek.) 21.30 Két óra művészet. Valóságos Cseibe. Heine. Victor Hugo. Lenau. Petrarca és Liszt műveiből. 22.00 Tv-híradó II. kiadás. (MTD)

Jugoszláv televízió
15.25 Júnusi művelődési műsor. 17.35 Hírek. 17.40 Tiktak. Gyermekműsor. 17.55 Pionírok tv-stúdiója. 18.25 Műsorismertetés. 18.30 Tv-üdönsgók. 18.45 Opera századok. 19.15 Tv-posta. 19.40 Reklámok. 19.54 Jó éjszakát gyerekek! 20.00 Tv-híradó. 20.30 Unio Pacifik. Amerikai játékfilm. 22.00 Panoráma. 22.40 Mit szerettek? 22.50 Hírek.

Római televízió
18.00 Hírek. 18.15 Iskolások műsora. 19.00 Tudomány és természet. Filmriport. 19.15 Az első római színpadi művek. 21.15 Játékfilm. 21.25 Chopin-művek. 22.00 Tv-híradó

Kérdések és válaszok

FESZTIVÁL ELŐTT

Számos kérdés érkezett a Szegedi Ünnepi Hetekkel, a szabadtéri játékokkal kapcsolatban a játékok igazgatóságához és lapunk szerkesztőségéhez. Az alábbiakban e sokakat foglalkoztató kérdésekre adunk választ.

Miért nem bontják le évről évre a szabadtéri nézőterét és színpadát?

A tervező mérnökök a tribünt úgy tervezték, hogy az szétszedhető és összeállítható, önmagában tárolható. Az alkatelemek nehézsége, az alkotóelemeket már márciusban a térre kellene hordani, hogy a nézőtér július elejére üzemképes legyen. Esztétikailag csakugyan nem kívánatos, hogy a tribün folyamatosan a téren legyen. Még kevésbé kívánatos azonban, hogy a téli hónapokon kívül fél éven keresztül a bontás és az építés következtében a legteljesebb rendtelenség uralkodjon az egész Dóm téren, s júliusig meg se lehessen közelíteni.

Az a célunk, hogy — technológiailag gyors eljárás kiindulva vagy a jelenleginél sokkal könnyebb szerkezetű tribünt konstruálva — a játékok megkezdése előtti egy hónap alatt, s a játékok befejezése után egy hónap alatt a nézőtér szétszedhető és összeállítható legyen, s így 8 hónapra keresztül eredeti szépségében álljon a Dóm tér.

A színpad 1959-ben provizórikusan épült. Ez év augusztusában megkezdődik a végleges színpad kialakítása. s 1967 júliusában—augusztusában már az új színpadon valószínűleg meg a játékok programját. A játékok befejezése után rövid idő alatt szétszereljük a világtörténelmi tornyokat és a többi alkotóelemet, s a Dóm bejáratánál azután már nem lesznek színházi felszerelések és szerkezetek.

Miért nincs nagyobb propagandája a Szegedi Ünnepi Heteknek, a szabadtéri játékoknak?

Az utóbbi években a már augusztusban — a változtatási jog fenntartásával — bejelentett programtervezet nem esett egybe a végleges műsorrall. Ezért azt szélesebb körben ismertté tenni nem célszerű. Amikor az illetékes fórumok a műsort véglegesen jóváhagyják, s a szereposztás teljessé válik, a hosszú nyomdai átfutási idővel küszködünk. Ennek következtében torlódnak a propagandakiadványok a játé-

kokat megelőző hónapra, illetve a játékok hónapjára. Anyagi lehetőségeink is korlátozottak. Egy-egy plakát kétheti, vagy egyhavi elhelyezése a hirdetőoszlopokon jelentős összegbe kerül, s jelenleg nincs módunk arra, hogy már márciusban kiragasztassuk a plakátokat, s egész augusztusig folyamatosan, felújítva kint tarthassuk őket a hirdetőoszlopokon.

A környező államokban — mondják az utazók — nem lehet látni szabadtéri plakátokat. Valóban: igen keveset juttatunk ki külföldre. Kihelyezésük, kint tartásuk devizát igényelne.

Az intenzívebb propagandamunkához évente minimálisan 6—700 ezer forintra lenne szükségünk. Társadalmi úton azonban jelentős mértékben tudjuk pótolni anyagi lehetőségeink hiányait. Segít bennünket a Magyar Rádió, a Televízió, az országos és helyi lapok, folyóiratok szerkesztősége, az IBUSZ, az Országos Idegenforgalmi Hivatal stb. Szeged és a megye lakosai, kik szóval és levelekben közlik hazai és külföldi rokonokkal, barátaikkal a játékok műsorát, s vendégül hívják őket.

Vajon nem túl drágá-e a városnak a szabadtéri játékok?

A művészi produkciók kivitelezése jelenlegi helyárral mellett csak állami támogatással lehetséges. Ha a helyárrakat kétszeresére emelnék, állami támogatásra nem lenne szükség, s nyereséget jelentene az is, ha például más neves fesztiválok helyárait követelnénk. A szabadtéri játékok anyagi bevétele nagyon fontos, de elsőrendűnek kulturális, népművelési célkitűzéseit tartjuk.

1966-ra az üzemeltetési költségvetés 6 millió 500 ezer forint. Ez 2 millió 200 ezer forint tervezett állami támogatásból és 4 millió 300 ezer forint tervezett jegybevételeiből tevődik össze. A Fesztivál rendezése anyagi tekintetben más funkciót is betölt: az idegenforgalom egyik húzóereje.

Az ideérkező és a játékokat megtekintő vendégek által elköltött pénz egy hatoda, egy tizede fordítódik a szabadtéri jégeire. A többi a vendéglátó vállalatnál, kereskedelmi szerveknél akkumulálódik. Az ünnepi hetek minden évben több millió forint közvetlen hasznot hoz a városnak, a népgazdaságnak.

Az egyre növekvő idegenforgalom által jelentkező igényeket kielégíti-e a város?

Igen. Júliusban, augusztusban a Szegedre jövőik olyan gazdag rendezvény-sorozattal találkozhatnak, mely bizonyos mértékig egyedülálló hazánkban és sokszínűsége révén sokrétű igényt elégítenek ki. Vendégeink, úgy érzem, joggal szólnak az elismerés hangján évről évre az ünnepi hetekről.

Az Alföldnek, Szegednek megvannak a különleges szépségei, melyek nekünk, helyieknek már megszokottak, a más vidékről érkezők, hegyvidékiek azonban évről évre új szépségeket találnak itt. Idegenforgalmi szempontból nagy előny, hogy szinte korlátlan fűrdisi lehetőségekkel rendelkezünk. A Tisza, s ma még e célra kevésbé használt Maros ezen a szakaszon strandolásra igen alkalmas. A Royal, a Hungária, a Tisza Szálló, a Kemping, a Szőke Tisza, a fizetővendég-szolgálat és a kollektívum hálózat révén ötezer vendégnek tud Szeged estétként szállást biztosítani. Az elsőosztályú szállodai férőhely azonban valóban kevés, s a további növekvő vendégjárás szükség szerűen napirendre tűzi új turista-szállók, s egy modern nagyszálló mielőbbi felépítését.

A város árualapját illetően a téves következtetések elkerülése érdekében szólni kell arról, hogy eddig minden évben külön árualapkiegészítést kapott az ünnepi hetekre a város. Ennek következtében nemhogy csorbult volna vagy csorbulna a helyi lakosok ellátása, hanem az átlagos főie emelkedik.

Az idegenforgalom megtartása és növelése tekintetben nagyon sok múlik a helyi lakosságon. A hazai és külföldi vendégek iránti barátság, udvariasság, törődés, figyelemesség, a gyors kiszolgálás enyhíti azokat a hiányosságokat, melyeket csak évek múlva tudunk megszüntetni.

Miért nem hoznak nevesebb külföldi művészeket vendégszerelésre?

Az úgynevezett „nevesebb külföldi művész” meghatározás széles körű. Bruno Prevedi, aki például 1964-ben a Szegedi Szabadtéri Játékok Trubadur előadásában vendégszerelt, európai hírű volt és ma is a Milánói Scalában énekel. A fent említett darabban ugyancsak vendégszerelt Margaret Roberti, ki újszintén ismert énekes. Az elmúlt évben itt járt Nicola Nikolov és Amy Schuard világvizonylatban is az élővilághoz tartozik. Lehetne még sorolni a neveket, akik itt jártak és akiket más európai fesztiválok is szívesen látnak vendégszerelőként. A művészegyüttesek közül a világ legrangosabb balett-kara, a Moszkvai Nagyszínház együttese is fellépett a szegedi színpadon, Galina Ulanova művészeti vezetésével.

Természetesen a lehetőségek mérten a továbbiakban is igyekszünk minél kiválóbb művészeket vendégszereltetni, s ugyanakkor az ideihöz hasonlóan nemrég feltűnt ifjú csillagokat is szerződötünk, mint ahogyan ez történt Virginia Gordoni esetében.

Célszerű volt-e Madách Tragédiáját másorra tűzni az idén is, az oly sokat bírált 1965. évi rendezői koncepció alapján?

1959 óta kétféle rendezésben került színre Madách műve. 1960-ban Major Tamás rendezte. Noha legfontosabbnak a gondolatok kifejezését tartotta, a szabadtéri környezet következtében szükségszerűen alkalmazta a látványosságokat is. Ezt a rendezést ugyanúgy a magunkénak valljuk, mint Vámos László 1965. évi rendezését is.

Madách halhatatlan művét sokféle felfogásban, mégis egyértelműen lehet színre állítani, csorbítatlan, úgy, hogy az író mondanivalója közérthetővé váljék. Más és más rendezők különböző eszközökkel segíti elő a mű lényegének megértését, figyelembe véve a színpad adottságait. Vámos László, amikor a gondolatát előtérbe helyezte, ezt megközelítő mércét szabott a látványosság kimunkálására is.

Az ember tragédiája egyes jeleneteire is vonatkozik ez a megállapítás. Úgy gondoljuk, hogy a Dóm tér adta lehetőségek felhasználása — Madách instrukcióinak gyakorlati alkalmazása — jól szolgálta a Tragédia megértését és a nézőközönség nagy részének tetszését, elnyerte ez a színre állítás koncepció.

Természetesen minden rendező felfogással, annak aránydalaival lehet is és kell is vitatkozni, mert minden ilyen vita előkészítője lehet egy későbbi még jobb rendezésnek, mely tökéletesebben tolmácsolja Madáchnak, az írónak, elképzeléseit a nagyközönség számára.

TARI JÁNOS,
a Szegedi Szabadtéri Játékok igazgatója